

2012-03-22

PERSBERICHT

Tommaso Padoa-Schioppa en het ontstaan van de euro

door Ivo Maes

NBB Working Paper No 222 - Document Series

Tommaso Padoa-Schioppa was een van de belangrijke architecten van de euro. Hij werd vooral bekend als co-rapporteur van het Delors-comité en als stichtend lid van het Directiecomité van de Europese Centrale Bank. Hij studeerde economie aan de Bocconi-universiteit in Milaan en aan het Massachusetts Institute of Technology (bij Modigliani). Zijn beroepsloopbaan startte hij aan het onderzoeksdepartement van de Banca d'Italia.

In deze Working Paper analyseren we de rol van Tommaso Padoa-Schioppa bij de oprichting van de Europese monetaire unie, waarbij de aandacht in belangrijke mate uitgaat naar zijn periode als Directeur-Generaal bij het DG II van de Europese Commissie (van 1979 tot 1983). Dit was een beslissend moment in zijn loopbaan en in zijn leven. In de Commissie was zijn voornaamste prioriteit het Europees Monetair Stelsel, dat werd opgericht in maart 1979. Het EMS maakte moeilijke beginjaren door, met spanningen op de valutamarkten, verschillende valutaherschikkingen en het opbergen van de plannen van de tweede institutionele fase. Padoa-Schioppa was van zeer nabij betrokken bij verschillende projecten om het EMS te versterken en de convergentie van het economisch beleid te verbeteren. Bovendien trachtte hij de positie van de ECU te verstevigen en een nieuwe impuls te geven aan de Europese financiële integratie. De krachtigste expressie van zijn ideeën was wellicht het onverenigbaar kwartet, waarin hij stelde dat een combinatie van vrijhandel, vrij verkeer van kapitaal, een autonoom monetair beleid en vaste wisselkoersen niet houdbaar was. De andere belangrijke doelstelling voor Padoa-Schioppa, als Directeur-Generaal van DG II, was de versterking van het analytisch vermogen van DG II. Vanuit zijn achtergrond in de Banca d'Italia en met sterke contacten in de Angelsaksische academische wereld, trachtte Padoa-Schioppa DG II meer armslag te geven op het vlak van modellering en in het aanhalen van de banden met de academische wereld. Als dusdanig speelde hij een cruciale rol in de professionalisering van de economische analyse in de Europese Commissie. Dit was, samen met de versterking van het monetaire directoraat, een essentieel element in de voorbereiding van DG II op de belangrijke rol die het zou spelen in het EMU-proces.

Bij de Europese Commissie raakte Padoa-Schioppa meer geïntegreerd in verschillende Europese netwerken. Van essentieel belang in dit verband waren zijn contacten met Jacques Delors. Die zouden bepalend zijn voor zijn verdere loopbaan, waarin hij betrokken zou zijn bij diverse initiatieven ter bevordering van het project van de monetaire unie, in het bijzonder het Delors-comité. Zo werd hij een van de architecten van de eenheidsmunt. Hij was echter ook een van de eersten om te waarschuwen voor "een munt zonder Staat".